

Kungsbacka

Finansverksamhet

Riktlinjer

Dokumentegenskaper:	Titel: Finansverksamhet
Beslutad av:	Kommunfullmäktige 9 april 2024, KS 2023-00627
Gäller från:	2024-04-09
Ansvarig förvaltning:	Kommunstyrelsens förvaltning
Kontakt:	Kungsbacka direkt 0300-83 40 00 info@kungsbacka.se Kungsbacka kommun, 434 81 Kungsbacka www.kungsbacka.se

Innehållsförteckning

1	Organisation och ansvarsfördelning.....	3
1.1	Ansvarsfördelning.....	3
2	Likviditetsförvaltning	4
2.1	Betalningsberedskap	4
2.2	Förvaltning av kortfristig likviditet	4
2.3	Likviditetsplanering	4
3	Skuldförvaltning	4
3.1	Riskhantering.....	4
3.1.1	Finansieringsrisk.....	4
3.1.2	Ränterisk	5
3.1.3	Valutarisk.....	5
3.2	Derivat.....	5
4	Borgen.....	5
4.1	Risikanalys	5
4.2	Borgensavgift.....	5
5	Leasing.....	5
6	Hållbarhet inom skuldförvaltning	6
7	Rapportering.....	6
8	Ordlista	7

Den här riktlinjen utgör tillsammans med policyn ett ramverk från kommunfullmäktige i syfte att ange övergripande målsättningar och principer för finansverksamheten inom kommunkoncernen.

1 Organisation och ansvarsfördelning

Delegering av beslutsrätt från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen framgår av kommunstyrelsens reglemente. Delegering av beslutsrätt från kommunstyrelsen till delegat framgår av kommunstyrelsens delegeringsförteckning.

De kommunala bolagen ansvarar enligt aktiebolagslagen samt inom ramen för gällande bolagsordning och ägardirektiv självständigt för sin ekonomiska verksamhet.

1.1 Ansvarsfördelning

Det är kommunfullmäktiges ansvar att:

- Säkerställa att finansverksamheten bedrivs i överensstämmelse med kommunallagen
- Fastställa policy och riktlinjer för finansverksamhet
- Besluta om en maximal ram för kommunens låneskuld för kommande budgetår samt vid behov ram för kontokredit
- Besluta om en maximal ram för nyupplåning för kommunen för kommande budgetår
- Besluta om villkor för borgen och borgensavgift i samband med borgensåtagande

Kommunstyrelsen ska:

- Fastställa regler för fakturering och kravhantering
- Säkerställa en god intern kontroll i finansverksamheten
- Årligen ompröva borgensavgifter för ett ingånget borgensåtagande
- Ansvara för förvaltning av andra organisationers medel där kommunfullmäktige fattat beslut att så ska ske (till exempel donationsmedel)

Bolagsstyrelserna ska:

- Säkerställa att finansverksamheten i respektive bolag bedrivs inom ramen för de ägardirektiv som fastställs på bolagsstämman
- Fastställa finansiella riktlinjer för respektive bolag inom ramen för denna finanspolicy samt riktlinjer för finansverksamheten
- Tillhandahålla information till kommunstyrelsen för att uppnå en effektiv finansiell samordning inom kommunkoncernen

2 Likviditetsförvaltning

Målsättningen med likviditetsförvaltningen är enligt finanspolicyn att kommunkoncernens likviditet alltid är tillräcklig så att en god betalningsberedskap kan hållas.

Tillgängliga likvida medel definieras som:

- Kassa och bank
- Ej utnyttjade kreditlöften
- Finansiella tillgångar som kan omsättas inom tre bankdagar

2.1 Betalningsberedskap

Kommunkoncernen ska ha tillgång till likvida medel för att kunna fullgöra sina betalningsåtaganden. Kommunkoncernen bör ha likvida medel för att klara löpande utgifter under minst 30 bankdagar. Likviditetsöverskott som inte är tillfälligt - utöver den likviditet som erfordras för att upprätthålla ovanstående betalningsberedskap - ska i huvudsak användas för att amortera kommunkoncernens låneskuld.

2.2 Förvaltning av kortfristig likviditet

Kortfristig likviditet ska placeras antingen på bankkonto eller i tillåtna instrument, så som räntebärande papper, värdepapper eller bankinlåning. Placerade medel ska kunna omvandlas till likviditet genom försäljning inom tre bankdagar. Tillfälligt likviditetsöverskott ska placeras med beaktande av låg risk kontra avkastning, samt vara hållbara och ansvarsfulla. Vid handel med värdepapper ska värdepappersinstitutet ha tillstånd från Finansinspektionen. All placering ska ske i svenska kronor och valutakursrisker är inte tillåtna vid placeringar.

2.3 Likviditetsplanering

Likviditetsplaneringen skall ligga till grund för bedömning av betalningsberedskapen på kort sikt (upp till 30 bankdagar) och lång sikt, samt vara underlag för beslut om placering av likvida medel och upplåning.

3 Skuldförvaltning

3.1 Riskhantering

Lånefinansiering medför exponering mot finansiella risker. En viktig del av skuldförvaltningen är att på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt hantera dessa risker. Den övergripande risken som behöver hanteras i skuldförvaltningen är att en oförutsedd ökning av lånekostnaderna påverkar budgeten och det ekonomiska utfallet.

3.1.1 Finansieringsrisk

För att begränsa finansieringsrisken ska en jämn förfallostruktur för lånen eftersträvas. Tillåten genomsnittlig kapitalbindning ska vara i spannet 1,5 - 5,0 år. Högst 40 procent av den totala lånevolymen får förfalla under en enskild tolv månadersperiod.

3.1.2 Ränterisk

För att begränsa ränterisken ska en jämn förfallostruktur eftersträvas. För att minska ränterisken får högst 40 procent av de totala ränteförfallen inträffa under en enskild tolv månadersperiod. Ränteförfallen ska spridas jämnt över tid och tillåten genomsnittlig räntebindning ska vara i spannet 1,5 - 5,0 år.

3.1.3 Valutarisk

Upplåning i annan valuta än svenska kronor är inte tillåten.

3.2 Derivat

Kommunkoncernens användning av derivatinstrument ska vara begränsad och får endast användas som räntesäkringsinstrument. All användning av derivatinstrument förutsätter att det finns en god förståelse för instrumentets funktion, prissättning och tillhörande risker samt att det har skapats administrativa rutiner som kan hantera sådana affärer. Alla derivat ska vara kopplade till en underliggande upplåning och transaktioner får endast ske med ränteswappar.

4 Borgen

Borgen kan komma i fråga för allmännyttiga ändamål inom kommunens kompetensområde. Bolag inom kommunkoncernen samt stiftelsen Tjolöholm kan beviljas borgen och kommunfullmäktige fastställer vid behov ett totalt rambelopp för borgensåtaganden.

Borgensåtagande till extern part utanför kommunkoncernen beviljas ej.

Investeringsobjekt, vars lån kommunen lämnat borgen för, ska under hela borgensåtagandet vara försäkrade.

Ansökan om borgen ska ställas till kommunstyrelsen.

4.1 Riskanalys

Beslut om borgen ska föregås av bedömning av den risk åtagandet medför för kommunen. Bedömningen ska omfatta en gedigen analys av de ekonomiska förutsättningarna för att kunna göra en bedömning av kommunens risktagande.

4.2 Borgensavgift

Vid kommunal borgen utgår det borgensavgift som ska motsvara marknadsmässiga villkor i syfte att möta lagkrav på konkurrensneutralitet. Borgensavgift för ingångna borgensåtagande ska omprövas årligen.

5 Leasing

Leasing och avbetalningsfinansiering jämställs med lånefinansiering. Den riskexponering som leasingavtal medför ska beaktas inom ramen för skuldförvaltningen. Vid beslut om leasing ska effektiv skuldförvaltning tillämpas där alternativen utvärderas och redogörs för på ett väl underbyggt och systematiskt vis.

Huvudregeln är att leasing inte är tillåtet, utom för fordon och arbetsmaskiner. Det kan förekomma särskilda skäl att leasa andra objekt. Beslut om undantag fattas av nämnd efter godkännande av kommunstyrelsen.

Nämnden för Service ansvarar för kommunens gemensamma fordonshantering och har rätt att ingå leasingavtal avseende fordon och arbetsmaskiner.

6 Hållbarhet inom skuldförvaltning

Finansförvaltningen ska understödja kommunkoncernens beslutade inriktning för hållbarhetsarbetet inom dimensionerna miljö och klimat, social hållbarhet och ekonomisk hållbarhet. Kommunkoncernen ska ha kunskap om projekten i investeringsportföljen har förutsättningar att bli föremål för hållbar finansiering, exempelvis i form av så kallade hållbara lån (såsom gröna lån och sociala lån), och där så är möjligt eftersträva att välja en sådan finansiering.

7 Rapportering

Kommunstyrelsen ska minst två gånger per år, vid delårs- och årsbokslut, lämna en rapport till kommunfullmäktige avseende kommunkoncernens finansverksamhet. Rapporten ska innehålla följande uppgifter:

- Aktuell likviditetssituation
- Skuldportföljens volym, instrument och motparter
- Skuldportföljens kapitalbindning i förhållande till målvärdet
- Skuldportföljens räntebindning i förhållande till målvärdet
- Skuldportföljens derivat fördelat på instrument och motparter
- Kommunens borgensåtagande fördelade på respektive motpart
- Skuldportföljens genomsnittliga räntesats för innevarande år
- Prognosticerade räntekostnader i förhållande till budget för innevarande år
- Eventuella avsteg från styrande dokument för finansverksamheten

8 Ordlista

Skuldportfölj: All upplåning, inklusive finansiell leasing och eventuella finansiella derivat som är kopplade till upplåningen

Räntebindning: Tidsperiod under vilken räntan på upplåningen och räntesäkringsinstrumenten är fast. Den genomsnittliga räntebindningen är ett mått på skuldportföljens känslighet för ränterisk. Ett lägre tal indikerar att räntan i skuldportföljen, i genomsnitt, justeras mer frekvent och därför har en högre risk.

Kapitalbindning: Återstående löptid på upplåningen. Den genomsnittliga kapitalbindningen är ett mått på skuldportföljens känslighet för finansieringsrisk. Ett lägre tal indikerar att skuldportföljen, i genomsnitt, omsätts mer frekvent och därför har en högre risk.

Räntesäkringsinstrument: Instrument där två parter förbinder sig att byta ränteflöden under en förutbestämd tidsperiod. Kommuner och regioner använder i huvudsak räntesäkringsinstrument för att binda räntan, dvs. betala en fast ränta under den förutbestämda tidsperioden och erhålla en rörlig ränta från motparten. Det rörliga ränteflödet i ett räntesäkringsinstrument utgörs ofta av 3M STIBOR, vilket innebär att räntan som erhålls i upplägget mellan parterna ändras var tredje månad.

Likviditetsrisk: Risken för att inte ha tillräcklig betalningsberedskap för att kunna möta planerade och/eller oförutsedda utgifter. Med god betalningsberedskap avses att alltid ha tillgängliga likvida medel motsvarande ca en månads löpande utgifter för innevarande budgetår.

Finansieringsrisk eller refinansieringsrisk: Risken för att vid varje givet tillfälle inte få tillgång till nödvändig finansiering för befintliga eller nya lån eller att refinansiering endast kan ske med kraftigt ökade kostnader som följd. Finansieringsrisken ökar om en större del av skuldportföljen förfaller vid ett eller några enstaka tillfällen

Ränterisk: Risken för att förändringar i räntenivån påverkar negativt genom ökade räntekostnader. Ränterisken uppstår då räntan på olika löptider, avkastningskurvan, rör sig från en given nivå. Exponering för ränterisk uppstår om man har räntebärande skulder i portföljen.

Valutakursrisk: Risken för ökade lånekostnader till följd av valutakursförändringar. De flesta kommuner och regioner finansierar sig uteslutande i svenska kronor. Detta gör att skuldportföljen inte är exponerad mot valutarisk. Ett fåtal finansierar sig dock även i andra valutor än svenska kronor. I dessa fall uppstår valutarisker.